

9. හොඳ වෙළඳපොලක් නිර්මාණය වීම ව්‍යවසායකත්වයේ,
 (1) ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිලාභයකි.
 (2) ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ ප්‍රතිලාභයකි.
 (3) පුද්ගල මට්ටමේ ප්‍රතිලාභයකි.
 (4) සමාජයේ මට්ටමේ ප්‍රතිලාභයකි.
10. ව්‍යවසායකයුතු අරඹන ව්‍යාපාරයක් නිසා ප්‍රතිලාභ තුක්ති විදින ප්‍රධාන පාර්ශ්ව වනුයේ,
 (1) සේවකයා, සේවකයා, පාරිභෝගිකයා සහ සමාජය වේ.
 (2) සේවකයා, පාරිභෝගිකයා, නිෂ්පාදකයා සහ අලෙවිකරු වේ.
 (3) පාරිභෝගිකයා, ගැනුණුම්කරු, විකුණුම්කරු සහ සේවකයා වේ.
 (4) සේවකයා, සමාජය, විකුණුම්කරු සහ සැපයුම්කරු වේ.
11. ව්‍යාපාරික අභ්‍යන්තර පරිසරයට අයත් සාධක කුලකය තොරත්තා.
 (1) අධිකිකරුවන්, සංස්කෘතික පරිසරය, සේවකයින්
 (2) නොතික පරිසරය, කළමනාකරුවන්, සේවකයින්
 (3) කළමනාකරුවන්, ප්‍රජා පරිසරය, අධිකිකරුවන්
 (4) අධිකිකරුවන්, කළමනාකරුවන්, සේවකයින්
12. අභ්‍යන්තර පරිසරයෙන් ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම් නිතකර වේ නම් එය හඳුන්වනුයේ,
 (1) ගක්තියන් ලෙස ය.
 (2) අවස්ථාවන් ලෙස ය.
 (3) ව්‍යාපාරික අභ්‍යන්තරයක් ලෙස ය.
 (4) ව්‍යාපාරික නිපුණතාවක් ලෙස ය.
13. ව්‍යවසායකත්වයේ දී අවිනිශ්චිතතාව යනුවෙන් හඳුන්වනුයේ,
 (1) ප්‍රතිලාභ අඩු වීම ය.
 (2) ආයෝජනයට ලැබෙන පොලිය සීමා සහිත වීම ය.
 (3) ව්‍යාපාර පරිසරය සංකීරණ වීම ය.
 (4) ආයෝජනයට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ස්ථීර නොවීම ය.
14. කුඩා ව්‍යාපාර නිර්වචනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ගුණාත්මක නිර්ණ්‍යකයන් වනුයේ,
 (1) සේවක සංඛ්‍යාව වේ.
 (2) ස්ථාවර වත්කම්වල වට්නාකම වේ.
 (3) ආයෝජන ප්‍රායිතායේ වට්නාකම වේ.
 (4) යොදාගතු ලබන කළමනාකරණ සිල්පීය ක්‍රමය වේ.
15. ස්වාධාවික ආපදා අවස්ථාවල දී අවැශ්‍ය වූවන්ට සහන සැපයීම සමාජයේ ව්‍යවසායකත්වයේ,
 (1) ග්‍රාමීය මට්ටමේ කාර්යයකි.
 (2) ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ කාර්යයකි.
 (3) ජාතික මට්ටමේ කාර්යයකි.
 (4) නාගරික මට්ටමේ කාර්යයකි.
16. යම්කිසි ගැටුලුවක් සඳහා නිශ්චිත විසඳුමක් ලබාගැනීමට සියලු ම පාර්ශ්වයන්ගේ අදහස් ලබාගැනීම හඳුන්වනුයේ
 (1) නිර්මාණයීලිභාවය ලෙස ය.
 (2) බුද්ධි කළම්බනය ලෙස ය.
 (3) පරික්ලුපතික වින්තනය ලෙස ය.
 (4) නම්කීලිභාවය ලෙස ය.
17. විදුත්-ලිඛිත සන්නිවේදන ක්‍රමයක් සඳහා උදාහරණයක් වනුයේ,
 (1) විදුත් තැපෑල ය.
 (2) වර්ණ සලකුණු ය.
 (3) ලිපි ය.
 (4) දුරකථන ය.
18. ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා විකුණුම් ප්‍රවර්ධන උපදෙස් ලබාදීම හඳුන්වනුයේ,
 (1) කාක්ෂණික පහසුකම් ලෙස ය.
 (2) අභ්‍යන්තර පහසුකම් ලෙස ය.
 (3) යටිතල පහසුකම් ලෙස ය.
 (4) උපදෙශන පහසුකම් ලෙස ය.
19. ඉංජිනේරුවන්, ගණකාධිකාරීවරුන් ව්‍යාපාරයට සපයන ග්‍රමය හඳුන්වනුයේ,
 (1) පුහුණු ග්‍රමය ලෙස ය.
 (2) නුහුණුණු ග්‍රමය ලෙස ය.
 (3) බුද්ධිමය ග්‍රමය ලෙස ය.
 (4) කායික ග්‍රමය ලෙස ය.
20. ව්‍යාපාරික තීරණ ගැනීම තුළින් ව්‍යවසායකයා ඉටු කරනුයේ
 (1) අධිකිකරු ලෙස වූ ඔම්කාවයි.
 (2) කළමනාකරු ලෙස වූ ඔම්කාවයි.
 (3) නායකයා ලෙස වූ ඔම්කාවයි.
 (4) නිෂ්පාදකයා ලෙස වූ ඔම්කාවයි.
21. කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරයක ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වනුයේ,
 (1) ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි අනිවාර්ය වීමයි.
 (2) නීතිය ඉදිරියේ පුද්ගලයකු ලෙස පිළිගැනීමයි.
 (3) කළමනාකරුවන් මගින් ව්‍යාපාර කටයුතු පාලනය වීමයි.
 (4) වගකීම අසිමිත වීමයි.

- 22.** ලංකා බැංකුවේ
 (1) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකි.
 (3) ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගමකි.
- (2) බලපත්‍රලාභී විශේෂීත බැංකුවකි.
 (4) ලියාපදිංචි කළේඛු සමාගමකි.
- 23.** ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි බලපාන සියලු ම සාධකවල එකතුව හඳුන්වනු ලබන්නේ,
 (1) ව්‍යාපාර කළමනාකරණ පරිසරය ලෙස ය.
 (3) අභ්‍යන්තර ව්‍යාපාර පරිසරය ලෙස ය.
- (2) ව්‍යාපාර පරිසරය ලෙස ය.
 (4) බාහිර ව්‍යාපාර පරිසරය ලෙස ය.
- 24.** ව්‍යාපාර අවස්ථා ඇගයීමේ අරමුණක් වනුයේ,
 (1) ප්‍රතිලාභ උපරිම කිරීම ය.
 (3) සේවකයන් බඳවා ගැනීම ය.
- (2) අවධානම මගැහැරීම ය.
 (4) ව්‍යාපාරයට අරමුදල් ලබා ගැනීම ය.
- 25.** රජය විසින් දේශීය ව්‍යාපාර ආරක්ෂා කිරීමට විදේශ වෙළෙද ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් කිරීම ව්‍යාපාර කෙරෙහි බලපානයේ,
 (1) සමාජයේ හා සංස්කෘතික පරිසරය තුළින් ය.
 (3) දේශපාලන හා තෙනතික පරිසරය තුළින් ය.
- (2) ආර්ථික හා ප්‍රජා පරිසරය තුළින් ය.
 (4) විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික පරිසරය තුළින් ය.
- 26.** ව්‍යාපාරික කටයුතුවලින් ඉපසු ලාභය හඳුන්වනුයේ,
 (1) වත්කමනක් ලෙස ය.
 (3) වගකීමක් ලෙස ය.
- (2) හිමිකමක් ලෙස ය.
 (4) වගවීමක් ලෙස ය.
- 27.** ව්‍යාපාරයක් ඉපසු ඉදිධි ලාභය ගණනය කරනුයේ,
 (1) අමතර ආදායම්වලින් වියදම් අඩු කිරීමෙනි.
 (2) දළ ලාභයට අමතර ආදායම් එකතු කිරීමෙනි.
 (3) දළ ලාභයට අමතර ආදායම් එකතු කර විකුණුම් පිරිවැය අඩු කිරීමෙනි.
 (4) දළ ලාභයට අමතර ආදායම් එකතු කර වියදම් අඩු කිරීමෙනි.
- 28.** ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යාම සඳහා ව්‍යාපාර විශාලතාවක් වනුයේ,
 (1) සිණුම්කරණ කුසලතාවයි.
 (3) පාලන කුසලතාවයි.
- (2) කළමනාකරණ කුසලතාවයි.
 (4) ව්‍යාපාරයක්ව කුසලතාවයි.
- 29.** නිවාස ඉදිකිරීමේ නියෝගෙන ව්‍යවසායකයකුට ගෙව නිර්මාණ ගිලුපින් යනු,
 (1) පසුපස ව්‍යාපාරයකි.
 (3) ඉදිරිපස ව්‍යාපාරයකි.
- (2) ආදේශන ව්‍යාපාරයකි.
 (4) අත්‍යවශ්‍ය ව්‍යාපාරයකි.
- 30.** ව්‍යාපාරයක් ලියාපදිංචි කිරීම තුළින් ලැබේය හැකි වාසියක් වනුයේ,
 (1) ව්‍යාපාරයට සේවකයන් බඳවා ගැනීම පහසු වීමයි.
 (2) ව්‍යාපාරයට තෙනතික සිශ්‍යගැනීමක් ඇති වීමයි.
 (3) ව්‍යාපාරයේ කළමනාකරණ තීරණ ගැනීම පහසු වීමයි.
 (4) ව්‍යාපාරයේ සීමිත සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝගන ගත හැකි වීමයි.
- 31.** නිෂ්පාදනය මිලන්, පිරිවැයන් අතර වෙනස වනුයේ,
 (1) ලාභය වේ. (2) ආයතන වේ. (3) දළ ලාභය වේ. (4) විකුණුම් පිරිවැය වේ.
- 32.** ප්‍රමාදය සිරිවැය වනුයේ,
 (1) ආදායම වේ. (2) ලාභය වේ. (3) වැටුප් වේ. (4) පිරිවැලුම වේ.
- 33.** ගෙෂ පත්‍රයක දැක්වෙන ජායගැනීයන් ව්‍යාපාරයේ,
 (1) ජායම තොවන වත්කමකි.
 (3) ජායම වත්කමකි.
- (2) ජායම වගකීමකි.
 (4) ජායම තොවන වගකීමකි.
- 34.** ගිණුම් කාලවිශේෂයක් අවසානයේ ව්‍යාපාරයේ වත්කම, හිමිකම් සහ වගකීම දැක්වෙන ප්‍රකාශය වනුයේ,
 (1) ආදායම් ප්‍රකාශයයි.
 (3) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයයි.
- (2) ගෙෂ පත්‍රයයි.
 (4) ව්‍යාපාර සැලසුමයි.
- 35.** රු. 50 000 ක මුදලක් ගෙවීම, මූලික ගිණුම්කරණ සම්කරණයේ සටහන් කරනුයේ,
 (1) වත්කම් අඩුවීම රු. 50 000 වගකීම අඩුවීම රු. 50 000
 (2) වත්කම් වැඩිවීම රු. 50 000 වත්කම් අඩුවීම රු. 50 000
 (3) වගකීම අඩුවීම රු. 50 000 හිමිකම් අඩුවීම රු. 50 000
 (4) වත්කම් අඩුවීම රු. 50 000 හිමිකම් වැඩිවීම රු. 50 000

- පහත සිද්ධිය කියවා අංක 36 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

සිරීමලි කුසලකාවලින් පිරි කාන්තාවකි. ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට කමා තුළ වූ සිහිනය සැබෑ කර ගනිමින් ඇය ‘රන් සල්’ නැමින් කාන්තා ඇගලුම් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. වෙළෙදපොලට නිරතුරුව ම සාධාරණ මිලකට ඉහළ ගුණත්වයකින් යුත් නව විලාසිතා ඉදිරිපත් කිරීම නිසා ඇයගේ නිෂ්පාදන සඳහා ඇති ඉල්ලුම් දීන් දින ඉහළ යන ලදී. අද වන විට තම ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ ඇය ඉතා සතුවන් පසුවන්නි ය.

36. වෙළෙදපොලට නව විලාසිතා ඉදිරිපත් කිරීමෙන් සිරීමලි පෙන්වුම් කරන ව්‍යවසායකත්ව ලක්ෂණ මොනවා ද?
 - (1) වෙළෙදපොල විශ්ලේෂණය සහ නවතානා සම්පාදනය
 - (2) කැපවීම සහ තායකත්වය
 - (3) වෙළෙදපොල විශ්ලේෂණය සහ අවධානම් තාර ගැනීම
 - (4) තිරමාණය උග්‍රීත්වය සහ නවතානා සම්පාදනය
37. සිරීමලි කාන්තා ව්‍යවසායිකාවක් විම ව්‍යවසායකත්වයේ ලා
 - (1) ගන්නියකි. (2) දුරවලනාවයකි. (3) අවස්ථාවකි. (4) අඩියෝගයකි.
38. “අද වන විට තම ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ ඇය ඉතා සතුවන් පසුවන්නි ය.” මෙය සැලකිය හැක්කේ ව්‍යවසායකත්වයේ,
 - (1) මූල්‍යය ප්‍රතිලාභයක් ලෙස ය. (2) මානසික තෘප්ති ප්‍රතිලාභයක් ලෙස ය.
 - (3) සමාජය ප්‍රතිලාභයක් ලෙස ය. (4) ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් ලෙස ය.
39. සිරීමලි තම වෙළෙදපොල බණ්ඩනයට යොදා ගෙන ඇති පදනම වනුයේ,
 - (1) ස්ත්‍රී පුරුෂනාවයයි. (2) වයස් ව්‍යුහයයි.
 - (3) සමාජ පසුන්මයි. (4) ආදායමයි.
40. සිරීමලි සාධාරණ මිලකට ගුණත්වයෙන් ඉහළ ඇගලුම් අලෙවි කිරීම සැලකිය හැක්කේ,
 - (1) ව්‍යාපාර නීතියක් ලෙස ය.
 - (2) ව්‍යාපාර ආචාර ධර්මයක් ලෙස ය.
 - (3) ව්‍යාපාර අරමුණක් ලෙස ය.
 - (4) ව්‍යාපාර දැක්මක් ලෙස ය.

* *

2. (i) 'ව්‍යවසායකයා' යන්න මධ්‍ය වචනයෙන් පහද්‍රන්න.
(ii) ව්‍යවසායකත්වයේ ප්‍රතිලාභ සහ පිරිවැය දෙක බැංක් වෙන වෙන ම දක්වන්න.
(iii) ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය කෙරෙහි බලපාන අභියෝග දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(iv) ව්‍යවසායකයු සතුවිය යුතු කුසලතා දෙකක් දක්වන්න.
(v) ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනයට පහසුකම් සලසන ආයතන දෙකක් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 × 05 = 10 ඩී)

3. (i) ව්‍යවසායකයුට, නොද ව්‍යාපාර දැක්මක් වැදගත් වන්නේ ඇයි?
(ii) ප්‍රාථිම මට්ටමෙන් ක්‍රියාත්මක වන සමාජීය ව්‍යවසායකත්ව කරයයන් දෙකක් දක්වන්න.
(iii) ව්‍යවසායකයු, කළමනාකරුවකුගෙන් වෙනස් වන කරුණු දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(iv) ව්‍යාපාර සැලැස්මක්න් ඇති ප්‍රයෝගන දෙකක් දක්වන්න.
(v) අනෙකුත් සම්පත්වලට සාපේක්ෂව ආයතනයකට මානව සම්පත් පුවිණු වීමට හේතු දෙකක් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 × 05 = 10 ඩී)

4. (i) 'ව්‍යාපාර බාහිර පරිසරය' යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
(ii) කාන්තාවන් ව්‍යවසායකත්ව කරයය සඳහා යොමු වීම තුළින් ආර්ථිකයට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ දෙකක් දක්වන්න.
(iii) කාන්තා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය කෙරෙහි බලපාන අභියෝග දෙකක් දක්වන්න.
(iv) කුඩා පරිමා ව්‍යාපාරවල දැකිය හැකි ලක්ෂණ හරහරක් සඳහන් කරන්න.
(v) බෙදා හැරීමේ මාර්ගයක් තෝරා ගැනීමේ දී සලකා බලන සාධක දෙකක් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 × 05 = 10 ඩී)

5. (i) පාරිභෝගිකයා පෙළුහිම සඳහා යොදාගත හැකි ප්‍රවර්ධන ශිල්පීය තුම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(ii) ඉලුක්ක පාරිභෝගික ක්‍රිඩා පාලනය මක් තෝරා ගැනීම තුළින් ව්‍යවසායකයුට ලැබිය හැකි ප්‍රයෝගන දෙකක් දක්වන්න.
(iii) සාර්ංකි කාන්තා පාලනයන් අමෙරික කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ප්‍රවත්වාගෙන යයි. ඇයට තම නිෂ්පාදිතය සඳහා වෙළඳපෙළ බැණ්ඩනය කිරීමට යොදාගත හැකි ජන විකාශන සාධක හරහරක් සඳහන් කරන්න.
(iv) නිෂ්පාදිතයක මිල තීරණය කිරීමේ දී සලකා බලන සාධක දෙකක් දක්වන්න.
(v) පාරිභෝගික හැසිරීම තීරණය කරනු ලබන සාධක දෙකක් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 × 05 = 10 ඩී)

6. (i) 'කාරක ප්‍රාග්ධනය' යනුවෙන් භූන්වන්නේ කුමක් ද?
(ii) වෙළඳ කටයුතුවල දී දැකිය හැකි නියෝගිතයන් වර්ග සඳහන් කරන්න.
(iii) ඉන්වොයිස් අංක 551 ටටනේ එකක් රු. 1 000 බැංක් ඔරොල්සු 50 ක් අනුරගන් මිල දී ගැනීම මෙම ගනුදෙනුවට අදාළ මූලික ලියවිල්ල කුමක් ද?
(iv) ඉහත (iii) හි ගනුදෙනුවට අදාළ මූලික පොත කුමක් ද?
(v) මූලාශ්‍ර උෂ්ඨනවලින් ලැබෙන ප්‍රයෝගන දෙකක් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 × 05 = 10 ඩී)

7. සංකලන ව්‍යාපාරයේ 2015.01.01 දිනට පැවති ශේෂයන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

	රු.
තොගය	60 000
මුදල්	50 000
පාඨධනය	320 000
මෝටර් රථ	200 000
ණයැගැනීම්	10 000

තනවාරි මස සියු වූ ගනුදෙනු පහත දැක්වේ.

	රු.
විදුලි ගාස්තු	35 000
ගැනුම්	105 000
විකුණුම්	250 000
සේවක වැළැඳුව ගෙවීම්	40 000
ලබාගත් බැංකු ණය	100 000
ණය පොලී	1 500
වෙනත් ආදායම්	85 000
අවසන් තොගය (2015.01.31 දිනට)	75 000

අවසන් වන්නේ :

- (i) 2015.01.31 දිනට සංකලන ව්‍යාපාරයේ මුදල් ශේෂය (ලකුණු 05 ඩී)
(ii) 2015.01.31 දිනෙන් අවසන් මාසය සංකලන ව්‍යාපාරයේ ආදායම් ප්‍රකාශය (ලකුණු 05 ඩී)
(මුළු ලකුණු 10 ඩී)